

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Uuring: Eesti kohtunikud oma ametis survestamist ei tunne

Uuring: Eesti kohtunikud oma ametis survestamist ei tunne

20. juuni 2017

Euroopa Kohtunike Nõukogude katusorganisatsiooni (ENCJ) uuringus osalenud 82 Eesti kohtunikku andsid skaalal ühest kümneni oma sõltumatusele hindeks üheksa.

Möödunud nädalal avalikustatud uuringutulemused näitavad, et Euroopa kohtunike keskmine hinne iseenda sõltumatusele on 8,9 punkti kümnest, keskmine hinnang kolleegide sõltumatusele oli veidi madalam – 8,3. Eesti puhul olid mõlemad näitajad Euroopa keskmisest pisut kõrgemad. Uuringus osales enam kui 11 tuhat kohtunikku 26-st Euroopa riigist.

Uuringust selgus, et 93% küsitlusele vastanud Eesti kohtunikest ei ole viimasel kahel aastal tundnud survet kohtuotsuste tegemisel. Seitse protsenti märkis, et neile on viimase kahe aasta jooksul avaldatud sobimatut survet. Samas nenditi, et seda on juhtunud väga harva ja kui, siis peamiselt menetlusosaliste poolt. Vaid üks protsent kohtunikest tunnetas regulaarset survet.

Samas tunnetas aga 12% Eesti kohtunikest viimasel kahel aastal negatiivseid muutusi seoses palga, pensioni, töökoormuse või kohtu ressursside vähenemisega. Seejuures vastates küsimusele, mis aitaks kohtunike sõltumatust suurendada, nimetati esimestena just palka, pensioni ja mõistlikku töökoormust.

Uuringust joonistus välja ka mitu üle-Euroopalist murettekitavat trendi. Esiteks, kohtunike ametisse valimine ning edutamine teistel alustel kui kandidaadi oskused ja kogemused, teiseks meedia üha kasvav mõju ja surve kohtunike tööle ning kolmandaks suure hulga kohtunike tõdemus, et valitsus ning riigikogu ei austa alati nende sõltumatust.

Needsamad probleemid on aktuaalsed ka Eestis – 30% Eesti kohtunikest leidis, et viimase kahe aasta jooksul ei ole meedia alati nende sõltumatust austanud ning 17% arvas, et meedia tegevus on kohtunikke sobimatult mõjutanud. Võrdlemisi suur (27%) oli ka kohtunike hulk, kes on tundnud, et nende sõltumatust ei austa valitsus. Riigikogu osas oli samas küsimuses kriitiline 20% protsenti küsitlusele vastanutest. Teiste Euroopa riikidega võrreldes toodi Eestis oluliselt vähem (12% vastanutest) välja asjaolu, et kohtunikke võib olla ametisse nimetatud ka muudel alustel kui nende oskused ja kogemused.

Uuringu „Independence, Accountability and Quality of the Judiciary“ kokkuvõtet saab täismahus lugeda siit [1].

Merje Talvik

Kommunikatsiooniosakonna juhataja

Riigikohus

Tel. 7309042; 5333 9846

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/uuring-eesti-kohtunikud-oma-ametis-survestamist->

ei-tunne

Lingid

[1] https://www.encj.eu/images/stories/pdf/GA/Paris/encj_report_ia_2017_adopted_ga.pdf